

Pfv.IV.21.686/2013/10.szám

A Kúria dr. Gerecs Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Khern Henrietta jogtanácsos által képviselt I. rendű, III. rendű és dr. Szűcs Judit IV. rendű, a személyesen eljáró V. rendű, a személyesen eljáró VI. rendű, a személyesen eljáró VII. rendű és a személyesen eljáró VIII. rendű alperesek ellen személyiségi jog megsértése miatt a Győri Törvényszék előtt 31.P.20.153/2011. számon megindult és a Győri Ítéltábla Pf.I.20.128/2012/9. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 69. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I., III.-IV. rendű alpereseknek együttesen 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 360.000 (háromszázhatvanezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes külön felhívásra köteles az államnak megfizetni.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet által megállapított tényállás értelmében az I., a III. és IV.r. alperesek igazságügyi szakértőként, mint az ..i intézetének alkalmazottai, az V.-VIII.r. alperesek pedig önálló igazságügyi szakértőként kirendelés alapján 2007. és 2010. között szakértői véleményeket készítettek a felperesről. Az I.r. alperes a felperes és volt élettársa, .. viszonylatában a közös gyermekükkel,

..rel való felperesi kapcsolattartással összefüggésben indult számos eljárás egyikében a .. Gyámhivatal által elrendelt szakértői vizsgálatot végezte. Az I.r. alperes a 2796-2797/2006. számú igazságügyi pszichológus szakértői véleményt készítette el. A szakvélemény mindkét szülőt és a gyermeket érintette, a felperes vonatkozásában explorációt tüntet fel, továbbá alkalmazott vizsgálatként Rorschach-próbát, Szondi-tesztet, anamnézist és rajzvizsgálatot. Ugyancsak az I.r. alperes készítette el az .. keretén belül a 2879-2881/2006. számú igazságügyi pszichológus szakértői véleményt, amely lényegében a kérdésekre adott válasz kivételével megegyezik az előző pontban ismertetett szakértői véleménnyel. Mindkét szakértői vélemény tartalmazott a felperes személyiség szerkezetére vonatkozó kedvezőtlen megállapítást.

A harmadik kifogásolt szakvéleményt az V.-VI.-VII.r. alperesek készítették a Somogy Megyei Bíróság előtt Kb.I.26/2007. számon, parancs iránti engedetlenség vétsége és jelentési kötelezettség megszegésének vétsége miatt folyamatban lévő büntetőeljárás során, a bíróság kirendelése alapján. Az V.r. alperes igazságügyi rendőrorvos szakértőként, a VI.r. alperes addiktológus, igazságügyi elmeorvos szakértőként, a VII.r. alperes pedig szakközreműködőként (klinikai szakpszichológus eseti szakértőként) járt el. Az elvégzett vizsgálat alapján a szakértők arra a megállapításra jutottak, hogy a felperes sem a kérdéses cselekmények, sem a vizsgálat idején nem szenvedett elmebetegségben, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben, tudatzavarban, a vizsgálat idején azonban paranoid típusú személyiségzavar klinikai jeleit észlelték. Arra a megállapításra jutottak, hogy ez a kérdéses cselekmény vonatkozásában is szerephez jutott, közepes mértékben korlátozottan tartják a felperest cselekményei veszélyes következményeinek felismerésében vagy a felismerésnek megfelelő magatartás tanúsításában. Rögzítették, hogy a felperes 2002-ben bekövetkezett koponyasérülése a cselekménnyel nem hozható összefüggésbe, ugyanakkor figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendőrségnél való munkavégzés speciális alkalmazkodást, beilleszkedést, együttműködést igényel, így felmerül annak gyanúja, hogy a felperest erre személyiségzavara nem teszi alkalmassá. Azt is rögzítették, hogy ennek végleges kimondása a Honvédkórház pszichiátriai megfigyelés eredményei alapján un. FÜV? eljárás keretében lehetséges.

A III. és IV.r. alperesek szakértőként több szakvéleményt készítettek a felperesről. A Szombathelyi Nyomozó Ügyészség a Ny.33/2007. számú ügyben rendelte el a felperes igazságügyi elmeorvos szakértői vizsgálatát az ellene hamis vád büntetnének alapos gyanúja miatt indult büntetőügyben. Az .. szám alatti szakértői vélemény megállapította, hogy a felperes a terhére rótt cselekmény elkövetésekor elmebetegségben, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben, tudatzavarban nem szenvedett, de a

felperesnél paranoid személyiségzavar állapítható meg, amelynek tünetei a szakértői vizsgálatkor is észlelhetőek. Ez a személyiségzavar a vizsgálat idején is fennállt a megállapítások szerint, és ez a felperest a cselekmény társadalomra veszélyességének felismerésében, illetve abban, hogy a felismerésnek megfelelően cselekedjék, közepes módon korlátozta. A szakvélemény megállapította, hogy a felperes személyiségzavara nem éri el az elmebetegség mértékét, de kóros elmeállapot, így orvosszakértői részről nem zárható ki, hogy újabb hasonló bűncselekményt követ el. Ugyancsak a III.-IV.r. alperesek jártak el a Szombathelyi Nyomozó Ügyészség előtt Ny.176/2008. számú folyamatban lévő büntetőügyben történt kirendelés nyomán. A szakvéleményben az szerepelt, hogy a felperes kóros elmeállapotával kapcsolatban szakértői megállapítás nem tehető, disszimuláció észlelhető a vizsgálat során, ezért szükségesnek és indokoltnak tartják a nevezett elmemegfigyelését, amelyet előzetes letartóztatására figyelemmel, az IMEI-ben javasolnak foganatosítani. A kérdéses megfigyelésre 2009-ben sor került, az IMEI-ben kóros elmeállapotot a felperesnél nem állapítottak meg.

A III.-IV.r. alperesek által .. szám alatt készített igazságügyi pszichiátriai szakértői lelet és vélemény gyakorlatilag megismételte az .. számú szakvéleményben foglaltakat azzal, hogy a felperes paranoid személyiségzavara nem éri el az elmebetegség szintjét, kezelésre nem szorul, ugyanakkor kóros elmeállapotúnak tekinthető. Ez a vélemény utalt arra, hogy a felperes éppen betegségéből kifolyólag számtalan jogi eljárást kezdeményezett és kezdeményez, amelyekkel a hatóságokat indokolatlanul terheli, így orvosszakértői részről javasolják a felperes gondnokság alá helyezését a peres ügyek kezdeményezése és vitele vonatkozásában. A III.-IV.r. alperesek a Vas Megyei Bíróság 3.Bf.389/2009/15-I. számú végzése nyomán újabb szakértői véleményt készítettek .. szám alatt. Ebben kiegészítették az .. számú elmeorvosi szakértői véleményt. A III.-IV.r. alperesek ebben a szakvéleményükben az IMEI-ben történt megfigyelés eredményének birtokában is változatlan tartalommal fenntartották a .. számú szakértői véleményt, azzal kiegészítve, hogy időközben a felperes pszichés állapota súlyosbodott.

A VIII.r. alperes a Zalaegerszegi Rendőrkapitányság által 20.010-2146/2006.Bü. szám alatt folyamatban lévő eljárásban vett részt kirendelt igazságügyi szakértőként és készítette el még 2007-ben az „Igazságügyi pszichológus szakértői lelet és vélemény gyermekkorú ..ról, ..ról és ..ról komplex pszichológiai vizsgálat után” című szakvéleményét. Ebben azt állapította meg, hogy a szinte példa nélküli apai pereskedési hajlandóság és ennek nyomán kialakult rendkívül feszült helyzetből a gyermek egyre többet fog fel és utasít el, és ez maga után vonhatja az apai láthatás elutasítását és végső soron a gyermek fokozódó pszichés károsodását, ezért mediátor bevonására tett javaslatot. A VIII.r. alperes egy további

eljárásban is szakvéleményt készített, itt ugyancsak a Zalaegerszegi Rendőrkapitányság előtt volt folyamatban eljárás 20010/848/2008.Bü. számon. Ezen eljárásban a felperes volt élettársa, .. volt a nyomozás alanya. A VIII.r. alperes „Igazságügyi szakpszichológiai vizsgálat lelet és vélemény gyermekkorú ..ról” elnevezéssel készített szakvéleményt, amelyben megállapította, hogy .. nem neveli a felperes ellen a közös gyermeket, egyéb megállapításként ugyanakkor közölte, hogy annak a ténye, hogy a felperes öt év alatt 56 feljelentést tett, felveti a gyanúját, hogy a felperes perlekedő paranoia személyiségzavarban szenved.

A felperesről más eljárásokban is több szakértői vélemény készült, illetve saját kérésére magánszakértői vélemények is létrejöttek, amelyek a felperesnél paranoid személyiségzavart nem láttak megállapíthatónak, illetve más eljárásokban a felperest rendőri szolgálatra alkalmasnak minősítették.

A felperes úgy ítélte meg, hogy az ügyeiben szakértőként eljáró alperesek az ő személyét illetően szándékosan a személyét lejárató szakvéleményeket készítenek. A felperes pontosított keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az I., illetve a III.-VIII.r. alperesek a tényállásban részletezett szakértői véleményekkel megsértették a becsület és a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket arra, hogy az általa a keresetben megszövegezett nyilatkozat sajtó útján történő közzétételével adjanak számára elégtételt oly módon, hogy a nyilatkozatot saját költségükön jelentessék meg a ..ban, illetve a .. című lapokban. Ugyanezen nyilatkozattal közvetlenül részére is adjanak elégtételt. További jogkövetkezményként kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket szakvéleményenként 400.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére. (Abban az esetben, ahol egy szakvéleményben több szakértő is dolgozott, akkor az adott összeg tekintetében egyetemleges fizetési kötelezettség kimondását kérte.) A felperes kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen 5.000.000 forint nem vagyoni kár és törvényes kamata megfizetésére a szakvélemények következtében őt ért jövedelemveszteségének kompenzálására. A felperes a kereset indokolásaként előadta, hogy a személyiségi jogait súlyosan sértő megállapítások születtek a szakvéleményekben, olyan tényeket tüntettek fel, amelyek nem valósak, illetve olyan vizsgálatokat tüntettek fel a szakvélemény alapjaként, amelyeket ténylegesen el sem végeztek, illetve olyan nyilatkozatokat tulajdonítottak neki, amelyek nem is hangzottak el. Valamennyi alperes a kereset teljes elutasítását kérte. Az I., III.-IV.r. alperesek előadták, hogy személyükben a felperes nem megfelelő alperest perel, tekintettel arra, hogy ők az .. alkalmazottjaiként készítették el a szakvéleményüket, így csak az intézettel szemben lehet a

felperesnek bármiféle igénye. Az elsőfokú bíróság az I., III.-IV.r. alpereseknek ezen az alapon az eljárás megszüntetésére irányuló kérelmét elutasította. Valamennyi alperes előadta, hogy minden, az igazságügyi szakértő eljárására vonatkozó szabályt betartottak, jogellenes magatartást nem tanúsítottak, nem lépték túl a szakértői véleményalkotás jogszabályilag megengedett kereteit. Az V.r. alperes hozzátette azt is, hogy nem állt szándékában megsérteni a felperest, de ha ez mégis megtörtént, úgy ezért megköveti őt.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét teljes egészében elutasította és a felperest a perköltség megfizetésére kötelezte. Az I., III.-IV.r. alperesek esetében megállapította, hogy különbséget kell tenni a személyiségi jogi jogsértés objektív és un. szubjektív szankcióinak vizsgálata körében. Az érintett alperesek vonatkozásában megállapította: velük szemben kártérítési igény nem érvényesíthető, az általuk esetlegesen okozott kárért a munkáltatójuk felel. Az un. objektív szankciók tekintetében kifejtette: a jogi személy tagjával, tisztségviselőivel szemben csak akkor érvényesíthető a személyiségi jogsértés objektív szankciója, amennyiben a tevékenységi köre által adott lehetőségekkel visszaélve, illetve a jogi személy tevékenységi keretei közül kilépve valósít meg személyiségi jogi jogsértést. Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. törvény (továbbiakban: Sztv.) adja meg az igazságügyi szakértői tevékenység alapvető normáit, határozza meg a szakértők alapvető jogait és kötelességeit. Alapelvként rögzítette az első fokú ítélet, hogy a személyiségi jogi per nem alkalmas a más szakterületre tartozó jogvita eldöntésére vagy véleményezésére, nem alkalmas a személyiségi jogi per más perbeli szakvélemény vitatására sem. Az igazságügyi szakértő a véleményalkotás során nem jogot gyakorol, hanem hatóság, bíróság kirendelése folytán kötelezettséget teljesít, a szakértői vélemény pedig szükségképpen felölel szakmaspecifikus tényállításokat, vagy megállapításokat. Ehhez képest az egyéb életszituációkban gyakorta sértőnek tekinthető megállapítások, objektív valótlanáguk esetén sem feltétlenül minősíthető önmagában személyiségi jogot sértőnek egy elmeorvosi, vagy pszichológiai szakvélemény esetében. Az első fokú ítélet rögzítette: a kialakult egységes bírói gyakorlat szerint a személyiségi jogi pernek nem képezheti tárgyát a szakértői véleményben tett megállapítások tartalmi helyessége, személyiségi jogsértés legfeljebb a szakértői megbízás kereteit meghaladó önkényes és indokolatlan értékítéletek, a véleményadás keretein túlnyúló magatartás valósíthat meg. Az első fokú ítélet kiemelte: ha a szakértői vélemény esetleges téves megállapításai vagy a tényállás pontatlanságai érdeksérelmet okoznak, akkor ezt a sérelmet szenvedett fél a szakvéleményt felhasználó eljárásban érvényesítheti, az érintett ott kereshet jogvédelmet. A felperesnek az alapügyekben tett kizárási indítványai, illetve a szakértők ellen tett feljelentései

eredményre nem vezettek. Az egyes szakvélemények áttekintése után az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a kifogásolt szakvéleményekben nem szerepelnek olyan aránytalanul túlzó, indokolatlanul bántó, lealázó, lekicsinylő, lealacsonyító, vádaskodó kitételek, amelyek valóságtartalmuktól függetlenül jogsértés megállapításának alapjául szolgálhatnának. Egyértelműen megállapíthatónak találta, hogy a perbeli szakvélemények és a felperes által elfogadott tartalmú szakvélemények közötti eltérések kizárólag abból fakadnak, hogy ugyanazon tények, jelenségek, tünetek eltérő szakmai megítélést kaptak, szakmai nézeteltérés keretein belül. Az elsőfokú bíróság rögzítette: hivatalos tudomása van arról, hogy a felperes valóban nagy számú eljárást kezdeményezett az elmúlt években és ezek a felperesre nézve túlnyomórészt eredménytelenül zárultak. Ezen eljárások száma és az igényérvényesítés jellege a hétköznapi gondolkodás szempontjai alapján sem teszik lehetővé azt, hogy kirívóan okszerűtlennek lehetne minősíteni a felperes perlekedésével kapcsolatos szakértői megállapításokat. Az elsőfokú bíróság arra a megállapításra jutott, hogy a szakértők nem terjeszkedtek túl a feladatkörükön. Az alperesek jogosultak voltak a feltett kérdésekkel összefüggő egyéb megállapításaik közlésére is. Önmagában nem teszi jogsértővé a szakértők megállapításait az, hogy a felperes azokat tévesnek vagy megalapozatlannak tartja. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy semmilyen adat, tény, körülmény nem támasztotta alá a felperes azon előadását, hogy az alperesek tevékenysége egy összehangolt, az ő ellehetetlenítését célzó „akció” részét képezte volna. Az elsőfokú bíróság megállapította azt is, hogy az I.r. alperes tagadásával szemben a felperes nem tudta bizonyítani azt, hogy az I.r. alperes tényleges vizsgálat nélkül készítette volna el a szakvéleményét.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta és a felperest perköltség megfizetésére kötelezte. A jogerős ítélet indokolása megállapította: a kirendelt szakértők feladatkörüket nem lépték túl és a felperes eredménnyel nem bizonyította azt sem, hogy a szakvélemények elkészítésére az azokban feltüntetett vizsgálatok nélkül került volna sor. Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a jogerős ítélet abban is, hogy a perben sérelmezett szakvélemények nem tartalmaztak önkényes, indokolatlanul bántó, sértő megállapításokat a felperessel kapcsolatban. Megerősítette azt is, hogy amennyiben a felperes a szakvéleményekben foglaltakat téves megállapításként értékelte, úgy azokkal kapcsolatban a szakvéleményeket felhasználó eljárásokban kereshetett volna jogvédelmet. A másodfokú eljárásban csatolt további szakértői iratok, bírósági határozatok, orvosi iratok és a ...i Rendőrkapitányság vezetőjének átiratával kapcsolatban a másodfokú bíróság megállapította: az első fokoz eljáró bíróság helytállóan fejtette ki, hogy az a körülmény, hogy a felperest illetően különböző eljárásokban, különböző szakértők eltérő megállapításokat

tettek vagy tesznek, nem jelenti a felperes személyiségi jogainak sérelmét, erre figyelemmel ezek a bizonyítékok alkalmatlanok az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen a jogerős ítélet megváltoztatását és a keresetnek helyt adó ítélet meghozatalát, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. A kérelemben kifejtett álláspontja szerint a perbeli szakértői megállapítások a személyét érintően aránytalanul bántók, sértők, lealázóak, lekicsinylők, vádaskodók és önkényesek, ellentétesek más szakvéleményekkel és döntésekkel, amelyek nyomán őt magát rendőrnek több esetben is alkalmasnak minősítették. A felperes a kérelemben kifejtette: több esetben el sem végzett vizsgálatok alapján készítették róla szakvéleményt, nyilvánvalóan ellentétesen a szakértőkre vonatkozó szabályokkal, sőt a szakértőkre vonatkozó etikai kódex megállapításaival is. A felperes fenntartotta az általa korábban előterjesztett bizonyítási indítványokat, szakértők kirendelése, illetve tanúk meghallgatása tekintetében.

Az I., III.-IV., az V.-VI. és a VIII.r. alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben tartalmilag a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték. A VII.r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak. Az 76. § értelmében a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme és a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség, valamint a becsület és az emberi méltóság megsértése. A 78. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

Az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. törvény (Sztv.) 1. § (1) bekezdése értelmében az igazságügyi szakértő feladata, hogy a bíróság, a közjegyző, az ügyész, a rendőrség és a jogszabályban meghatározott más hatóság kirendelése vagy megbízás alapján, a tudomány és a műszaki fejlődés eredményének felhasználásával készített szakvéleménnyel segítse a tényállás megállapítását, a szakkérdés eldöntését. A (2) bekezdés szerint az igazságügyi szakértő a tevékenységét a törvény és más

jogszabályok rendelkezései, valamint a tevékenységére irányadó szakmai szabályok megtartásával, legjobb tudása szerint köteles végezni. A 16. § (1) bekezdése értelmében a szakértő a szakvélemény tartalmával összefüggésben nem utasítható.

A Pp. 177. § (1) bekezdése értelmében, ha a perben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához, vagy megítéléséhez olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik, a bíróság szakértőt rendel ki. A Pp. 275. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A (2) bekezdés szerint a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.

A felperes a jelen esetben igazságügyi szakértőket, illetve .. VII.r. alperes személyében szakközreműködőket perelt, igazságügyi szakvélemények tartalma miatt. Helytállón, jogszabálysértés nélkül állapította meg a jogerős ítélet azt, hogy a bírói gyakorlatnak megfelelően az I., III.-IV.r. alperesek, noha az .. intézményi keretei között alkalmazottként tevékenykednek, a személyiségi jogi jogsértés objektív szankcióért [Ptk. 84. § (1) bekezdés a)-d) pontig] saját személyükben is felelősséggel tartoznak akkor, ha túllépnek a szakértői feladat keretein, illetve az általuk kifejtett szakvélemény kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, sértő, megalázó, burkoltan valótlan tényállítást fejez ki vagy nyilvánvalóan ellentétes a véleményalkotás elemi szabályaival. Az V.-VIII.r. alperesek igazságügyi szakértőként az objektív és a szubjektív szankciókért is felelősségre vonhatók, mert nem alkalmazottként jártak el. Azt is helytállón állapította meg a jogerős ítélet, hogy az alkalmazottként való felelősség általános szabályai (Ptk. 348. § (1) bekezdés) alapján az I., III.-IV.r. alperesek kártérítési felelőssége érdemben fel sem merülhet.

Helytállón, jogszabálysértés nélkül, a következetes bírói gyakorlattal egyezően állapították meg az eljáró bíróságok, hogy a személyiségi jogi pernek a jogrendszerben elfoglalt helyénél, szerepénél fogva nem lehet rendeltetése más eljárásra tartozó jogvita eldöntése vagy véleményezése, más eljárásokban készült szakértői vélemények felülbírlata. A kifogásolt szakvéleményeket alapvetően abban az eljárásban kell megítélni, illetve akár kifogásolni, amelyben a szakvélemény a kirendelés folytán született - ott lehet adott esetben, akár más szakértőt is kérni. A szakértőt érintő etikai eljárás sem folytatható le a személyiségi jogi per keretei között. Mindebből következően arra sincs lehetőség, hogy a jelen perben egy mindent „felülíró” újabb szakértői bizonyítás történjék. Jogszerűen jártak el a bíróságok tehát akkor, amikor a felperesnek az igazságügyi orvosszakértő kirendelésére vonatkozó

indítványát elutasították. A perben kifogásolt szakértői vélemények szakkérdést ítélték meg a felperes idegi státuszát illetően. A felperes által számára kedvezőnek elfogadott IMEI-vélemény sem azt tartalmazza egyébként, hogy a felperes idegállapota kifogástalan lenne, csupán az eltérések mértékét ítélte meg eltérően a perbeli véleményektől. Helyesen foglaltak állást az eljáró bíróságok abban a kérdésben, hogy az egymástól részben eltérő szakértői vélemények, vagyis a felperes által felsorakoztatott részben magánszakértői vélemények, illetve a per tárgyát képező szakvélemények ugyanazon kérdés eltérő szakmai megítélését tartalmazták.

A bírói gyakorlatnak megfelelően a személyiségi jogsértés csak akkor lenne megállapítható az alperesek terhére, ha ők kiléptek volna a kirendelés, illetve a szakértői véleményalkotás keretei közül. Ennek megítélésénél nem a felperes szubjektív sértettség-érzéséből kell kiindulni, hanem a bíróságnak külső, objektív mércét kell alkalmaznia. Az elkészült szakvéleményeket abban a tekintetben is helyesen ítélték meg az eljáró bíróságok a Kúria szerint, hogy azok kifejezőmódjukban sem voltak indokolatlanul bántóak, sértőek, vagy megalázóak - az adott szakma és a véleménynyilvánítás alkotmányosan megengedett keretei között maradtak.

Nem teszi jogsértővé a szakvélemények tartalmát az, ha más szakértők eltérő időpontokban és vizsgálati helyzetben a felperes állapotát részben másként értékelték. Ehhez képest szükségtelen a felperes által meghallgatni kért szakértők tanúkénti meghallgatása vagy a szakértői álláspontok ütköztetése a jelen eljárás keretei között. Ebből következően nem iratellenes az a megállapítás, hogy a részben eltérő szakmai megállapítások alapvetően ugyanazon tények, jelenségek, tünetek eltérő szakmai megítéléséből fakadtak - a szakmai vita keretein belül.

Azt is helytállóan ítélték meg az eljáró bíróságok, hogy ténylegesen, objektív szemlélet alapján nem volt semmilyen olyan ok, adat, tény, körülmény, amelyből olyan okszerű logikai következtetést lehetne levonni, hogy az alperesek akár egyenként, akár közösen a felperes személyét lejáratni, ellehetetleníteni törekedtek volna, a felperes erre nézve reális okot sem tudott megjelölni.

Az I.r. alperes tagadásával szemben a felperest terhelte a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján annak bizonyítása, hogy az I.r. alperes a felperes személyes vizsgálata nélkül alkotott volna véleményt. Ehhez képest a bizonyítékok okszerű mérlegelésével jutottak a bíróságok arra a következtetésre, hogy a felperes ezt nem tudta kétséget kizáróan bizonyítani. Miután pedig a kifogásolt szakvélemények tartalma alapján egyértelműen az volt megállapítható, hogy az azokban foglaltak nem ellentétesek a véleményalkotás elemi szabályaival és a szakértői véleményalkotás

jogilag megengedett keretei között maradtak, jogalap hiányában a felperes keresetének elutasítása megalapozott volt. Ehhez képest - különös tekintettel arra, hogy a szakmai vita eldöntése nem tartozhat a jelen peres eljárásra - megalapozottan utasították el az eljárás bíróságok a felperes bizonyítási indítványait. Arra nézve is teljesen felesleges lett volna bizonyítás lefolytatása, hogy nem szakértő magánszemélyek tanúként arról nyilatkozzanak, hogy egyébként pozitívan ítélik meg a felperes magatartását és személyiségét.

Mindezekre figyelemmel a keresetet jogalap hiányában megalapozottan elutasító jogerős ítéletet a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A pereszes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a perköltség megfizetésére. Az I., III.-IV.r. alperesi jogi képviselő munkadíja a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján került megállapításra. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt illeték mértékéről az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján döntött a Kúria. A felperesi képviselő a felülvizsgálati tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy a felperes a vagyoni kártérítési igényét a jelen per keretei között nem tartja fenn, így a korábban, az eljárás bíróságok által helyesen kiszámított 8.600.000 forintos pertárgyi érték (5.000.000 forint vagyoni kártérítés és kilenc szakvélemény után szakvéleményenként 400.000 forintos nem vagyoni kártérítés) a felülvizsgálat során a pertárgy értéke 3.600.000 forint volt. Miután a felperes költségmentességben nem részesült, az ehhez kapcsolódó 10%-os mértékű illetéket a felperes köteles megfizetni a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2014. március 26.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

AM

írnok